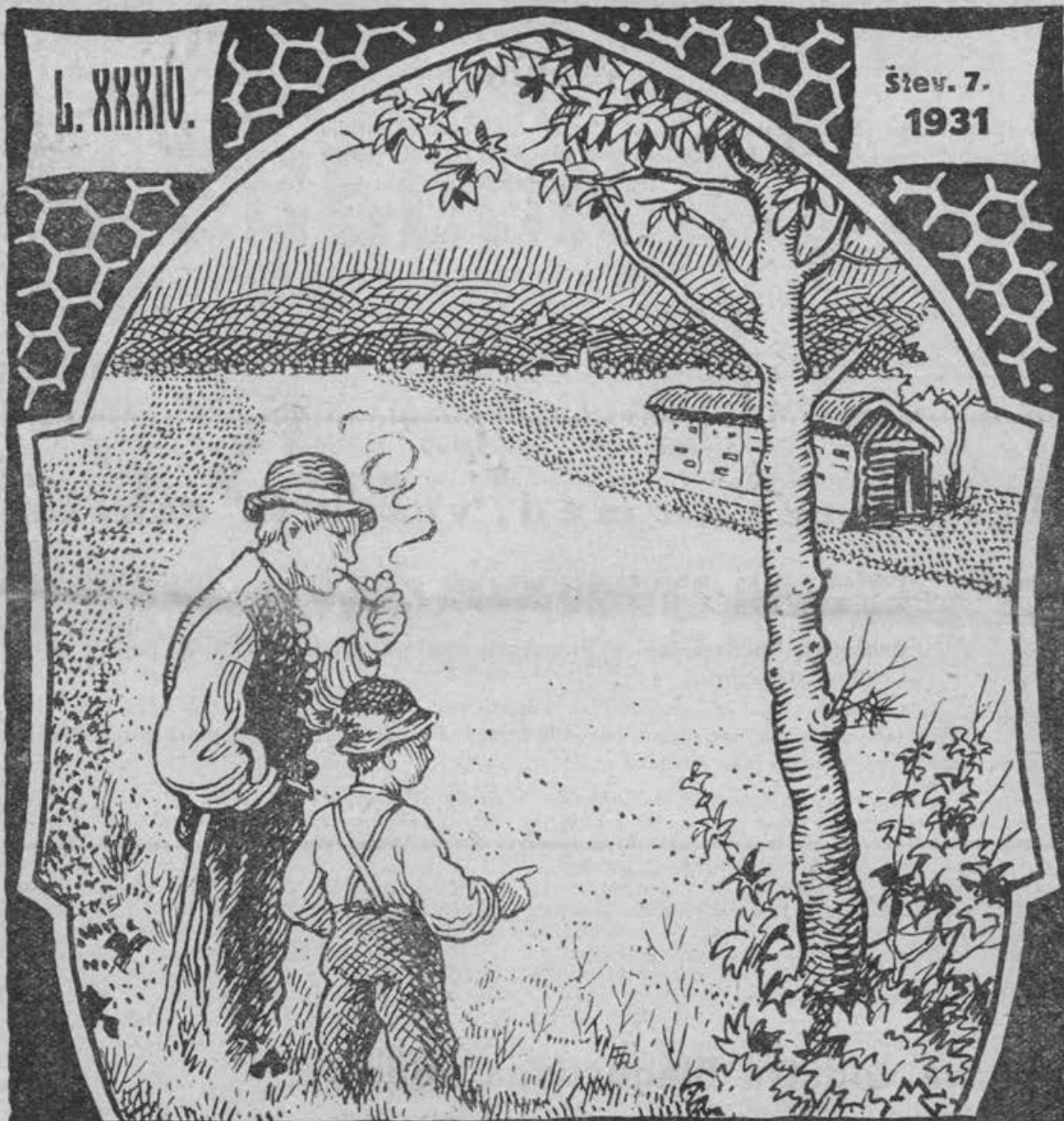

L. XXXIV.

Štev. 7.
1931

SLOVENSKI

ČEBELAR

**GLASILO ČEBELARSKEGA DRUŠTVA
ZA SLOVENIJO**

Vsebina:

Poročilo o letnem občnem zboru	97	Opazovalne postaje	107
Minula čebelarstva letina v Celjski okolici	99	Vprašanja in odgovori	109
Misli o ropanju	100	Društvene vesti	109
Med kot hranilo	102	Vesti iz podružnic	110
Mesečna navodila	104	Drobiž	110

Mala borza za med, vosek in čebele.*

Prodani 130 kg finega akacijevnega medu po 16 Din kg. Matevž Virilar, Raka h. št. 8, Dolenjsko.

Čebelarstva podružnica v Stopercah ima na prodaj 10 A.-Ž. panjev čebel. Cena po dogovoru.

* Pod tem naslovom objavljamo ponudbe članov. Ponudba sme obsegati samo naslov, predmet in ceno. Brezplačna je samo prva ponudba.

Objava vodstva blagovnega oddelka.

Prosimo vse čebelarje, naj podpirajo naše društvo z nakupom prvovrstnih čebelarstvih potrebščin in **zajamčeno pristnih satnic**, ki jih dobé po konkurenčnih cenah le pri Blagovnem oddelku v Ljubljani, Vošnjakova ulica 4, odnosno pri njegovih podružnicah **v Mariboru** (pri čebelarstvi podružnici za Maribor in okolico) v poslovnih prostorih tamošnje podružnice Kmetijske družbe na Meljski cesti št. 12, ter **v Celju** v skladišču družbe in v Dolnji Lendavi pri tamošnji čebelarstvi podružnici. V kratkem damo v promet nova, brezhibno delujoča gonila za točila.

Čebelarji, vedno pomnite, da je Blagovni oddelok Čebelarstvega društva last vseh društvenih članov! **Zatorej svoji k svojim!**

GLASILO ČEBELARSKEGA DRUŠTVA ZA SLOVENIJO V LJUBLJANI

UREJUJE AVGUST BUKOVEC, LJUBLJANA, GRUBERJEVO NABREŽJE ŠTEV. 14

Sklep za uredništvo 20. dne vsakega meseca. Pisma in denar v društvenih zadevah je naslavljati na „Čebelarско društvo za Slovenijo v Ljubljani“. Naslov za blagovne pošiljke (vosek), naročila na čebelarске potrebščine: Blagovni oddelek „Čebelarskega društva za Slovenijo v Ljubljani“, Vošnjakova ulica 4

V Ljubljani, dne 1. julija 1931. / Številka 7.

Letnik XXXIV.

Poročilo

o rednem letnem občnem zboru Čebelarskega društva za Slovenijo, ki se je vršil dne 22. marca v Ljubljani.

(Konec.)

Delegat g. Drago Bitenc iz Leskovca je prosil pojasnila glede časopisov, ki niso prinašali naših člankov o medu. Tajnik je povedal, kateri listi so članke objavljali in kateri ne.

Dodal je potem še kratko poročilo, kako so bili izvršeni sklepi lanskega občnega zbora. G. predsednik je še poročal o trošarinah na med in vosek, ki ga pobira mestna občina ljubljanska.

Delegat g. Drago Bitenc prosi pojasnila glede 10% popusta za člane pri naročilih potrebščin pri blagovnem oddelku. G. ravnatelj Arko je kot njegov vodja pojasnil razmere blagovnega oddelka, ki še ne dopuščajo, da bi se popust dovoljeval članom. Pač pa dobe popust podružnice pri skupnem naročilu, in sicer po 5%.

Delegat g. Drago Bitenc prosi, da bi se popust dovoljeval tudi pri osebnem skupnem naročilu. To so zahtevali tudi nekateri drugi delegati. Po kratki debati med gg. Verbičem, Arkom in Bitencem se je sklenilo:

»Podružnice dobe pri skupnem naročilu 5% popust, bodisi da naroče čebelarске potrebščine pri blagovnem oddelku po pošti, bodisi da jih člani osebno naroče in vzamejo za podružnico. Ti člani pa morajo imeti tozadevno podružnično pooblastilo. Pri tem pa ni vpštevana zamenjava voska za satnice.«

G. Okorn je podal še nekatera pojasnila glede vlaganja prošelj na bansko upravo. Prošnje je treba vložiti na bansko upravo po podružnici in srezkem načelstvu. Člani dobe le A.-Ž. panje, podružnice pa orodje. V prošnji je treba zato navesti tudi ceno orodja, ki si ga želi podružnica nabaviti.

S tem je zbor odobril in sprejel tajnikovo poročilo in njegov dodatek v celoti.

III.

Blagajnik je prebral za tem poročilo upravnega oddelka, ki je bilo objavljeno v 3. številki letošnjega »Slov. Čebelarja«.

K debati o blagajnikovem poročilu se je oglasil g. Mihler in vprašal, zakaj ni sklad za Čebelarski dom naložen na tekočem računu kot vezana vloga.

Delegat g. Šega je priporočal, naj bi odbor v prihodnje vsa taka poročila dal natisniti in nato razdelil vsem delegatom, ker se z branjem izgubi mnogo časa.

Delegat g. De Gleria prosi nekaj pojasnil glede odpisa in pripisa inventarja.

Vsem je dal blagajnik upravnega oddelka potrebna pojasnila.

G. Arko je podal nato blagajniško poročilo blagovnega oddelka. Računi so bili objavljeni v 2. številki »Sl. Č.«.

Ko sta podala na koncu tega poročila revizijsko poročilo še oba gg. revizorja, je občni zbor na njun predlog odobril še dva sklepa, ki ju je odbor izvršil med letom, in sicer:

1. Obrestna mera za izposojeni fond Čebelarskega doma blagovnemu oddelku se zniža od 8% na 6%.

2. Odobri se mesečni honorar vodji blagovnega oddelka v znesku 600 Din.

Na predlog revizorjev je občni zbor nato obe blagajniški poročili odobril in dal blagajnikoma in odboru razrešnico.

IV.

Tajnik je prebral osnutek proračuna za l. 1931, ki ima naslednje postavke:

Dohodki:

Vloga v P. H. v Ljubljani	Din	8.567,96
Članarina od 2000 članov	„	72.500.—
Subvencija Saveza za predavanje	„	15.000.—
Neplačana članarina iz pretek. leta	„	11.800.—
Subvencija Saveza za predavanja za 1931	„	15.000.—

Skupaj Din 122.867,96

Stroški:

Skupni stroški za tisk	Din 64.000.—
Urednikova nagrada	" 6.000.—
Tajnikova in blagajnikova nagrada	" 7.200.—
Za tajnikove potrebščine	" 3.000.—
Potnine in sejnine	" 3.000.—
Razne tiskovine	" 1.500.—
Tuji časopisi	" 300.—
Vezava knjig za knjižnico	" 800.—
Za časopisno reklamo	" 500.—
Opazovalne postaje	" 3.500.—
Upniki za leto 1930	" 42.295.40
Tečaji in predavanja	" 15.000.—
Razno	" 5.000.—

Skupaj Din 152.095.40

Primanjkljaj v znesku Din 29.227.44 bo odbor kril s podporami.

Delegat g. Ivo Verbič zahteva, da se mora izkazati izravnani proračun. Postavke morajo biti realne in primanjkljaj krit.

Blagajnik je pojasnil, da bo treba pač iskati potrebne podpore, da bo društvo primanjkljaj moglo kriti.

Proračun je bil nato v celoti odobren.

V.

Občni zbor je prešel na volitve.

Delegat g. Ivan Šega je predlagal, naj ostane ves stari odbor v veljavi tudi prihodnje leto, ker se je v delo vživel.

Delegat g. Ribič je predlagal, naj se voli stari odbor soglasno.

Delegat g. Mihler je predlagal, naj se da Ribičev predlog na glasovanje.

G. predsednik Verbič je predlagal, naj se izvoli za predsednika kaka druga oseba. Tega predloga pa občni zbor ni sprejel.

Ker se za volitev po listkih ni nihče oglasil, je občni zbor izvolil ves stari odbor izpopolnjen z g. Adolfom Arkom in g. Antonom Žnideršičem, z istima namestnikoma in istima revizorjema.

Po izvršeni volitvi je odbornik g. Močnik s kratkim nagovorom predlagal, naj zbor izvoli za častna člana gg. Ivana Juraniča in Antona Žnideršiča. Občni zbor je predlog soglasno sprejel. Zaslug teh dveh gospodov za čebelarstvo pač ni treba navedeti, ker so itak predobro znane vsem čebelarjem. Oba gospoda sta se za izvolitev zahvalila.

VI.

Občni zbor je nato obravnaval zadevo skupnega lista. Z ozirom na to, da so podružnice podale pismeno svoje izjave glede skupnega lista, ki so sedaj po tajnikovem poročilu znane vsem, je predlagal delegat g. Puš iz Novega mesta, da odobri občni zbor stališče podružnic in sklone, naj ostane vse pri starem.

Občni zbor je predlog soglasno sprejel.

VII.

Na vrsto je prišla najvažnejša točka občnega zbora, to je ustanovitev čebelarke zadruge. Predsednik g. Verbič je na kratko pojasnil položaj in podal besedo glavnemu poročevalcu g. Pušu.

Po tem poročilu je poročal g. prof. Raič kot proti govornik. Ko so delegati slišali obe strani zadrugne zadeve, se je vnela splošna debata.

Predsednik g. Verbič je ovrgel nekaj očitkov g. Puša in pojasnjeval stališče odbora napram zadrugi. Obenem je pojasnil tudi, kako je prišlo do svoječasne sklepa zaradi preosnove blagovnega oddelka v zadrugo.

Delegat g. Mihelič iz Ribnice je poročal, da bi zadruga morala imeti za smoter, da bi prodala ves pridelek slov. čebelarjev. Primerjal je zadrugo s trgovci in se izjavil proti zadrugi.

Častni član našega društva, gosp. A. Ž. (Anton Žnideršič).

Delegat g. Podgoršek je omenil, da bi morali imeti za zadrugo najprvo 2 milijona Din, ker le s splošnim pokupovanjem medu bi moglo zadrugo uspešno voditi. S samimi deleži pa se ne bo nikamor prišlo.

Urednik g. Bukovec je zavračal podtikanje, češ, da je odbor proti zadrugi. Taka zadruga, kot si jo je zamislil g. Puš, ne bo mogla uspevati. Žalostno pa je, da se očita odbornikom sebičnost. Odločno odklanja zato »škarje«, ki jih je podtikal g. Puš nekim članom.

Delegat g. Mayer ugotavlja, da je treba našega čebelarja v prvi vrsti vzgojiti. Kategorije, ki jih je iz članka g. Bukovca navedel g. Puš, so resnične. Čebelarji prve kategorije so že itak vzgojeni. Toda popolne vzgoje so potrebni čebelarji IV. kategorije. Blagovni oddelek pa naj nikar ne dela spekulacij z zadrugo.

Delegat iz Zagorja je izvajal, da je poročilo g. Puša precej dobro utemeljeno, vendar pogreša potrebne značajnosti v čebelarjih samih. Prepričan je, da je odbor na pravi poti. Blagovni oddelek naj s svojo prodajo medu bo skromen začetek zadruge.

Delegat g. Bitenc iz Leskovca je enako konstatiral, da je odbor na pravi poti in stališču ter v složnem delu, vendar malodušja o zadrugi ni treba vzbujati.

Odbornik g. Juranič je predlagal, naj bi zadrugo ustanovil g. Puš sam.

Delegat iz Ormoža je predlagal, naj dobi društvo najprvo svoj dom, potem pa začnimo misliti na zadrugo.

Nadaljnih debat so se udeležili še delegati iz Središča ob Dravi, St. Janža in Mežice.

Po končani debati je stavil g. Puš sledeči predlog: »Ustanovi naj se Čebelarska zadruga, ki prevzame Blagovni oddelek Čebelarskega društva z vsemi aktivni in pasivi. Namen zadruge naj bo vnovčevanje

medu na debelo in drobno in dobava čebelarških potrebščin. Za osnovo naj se vzamejo izdelana pravila o zadrugi Osrednjega društva in pravilnik novomeške podružnice. Izvoli se pripravljalni odbor, ki bo v dveh mesecih vse pripravil za ustanovni občni zbor in ga tudi sklical.»

Glasovali so: 2 glasova za predlog, vsi drugi proti predlogu.

S tem je bila čebelarska zadruga za sedaj odklonjena.

Predsednik g. Verbič je nato podal občnemu zboru podrobno poročilo in navodilo o delu odbora za tekoče leto.

VIII.

Zadnja točka sporeda so bile slučajnosti. Stavljenci so bili predlogi:

1. Na predlog vodje blagovnega oddelka g. Arka je občni zbor dovolil, da se izplača obema uslužbencema blagovnega oddelka 13. plačo kot novotelo darilo.

2. Predlog odbora glede letne članarine v znesku Din 40.— za leto 1931 je bil sprejet.

3. Predlog odbora, naj se oživi zopet akcija za nabiranje prispevkov za Čebelarski dom je bil sprejet.

4. Predlog odbora, da smejo podružnice v skupnih društvenih zadevah pošiljati okrožnice drugim podružnicam le s privoljenjem glavnega odbora, je bil sprejet.

5. Predlog delegata g. Podgorška, naj se satnice prodajajo čebelarjem ceneje, je bil na predlog g. Arka za letos še odklonjen.

6. Predlog podružnice Ribnice, naj blagovni odelek nabavlja vse svoje potrebščine konkurenčnim potom, je bil sprejet.

7. Delegat podružnice v Št. Rupertu, g. Kurent je predlagal, naj se cene panjem znižajo, ker jih mizarji na deželi delajo ceneje. To bo blagovni odelek vpošteval po svoji možnosti.

8. Delegat podružnice v Št. Janžu na Dravskem polju je predlagal, naj se vendar že urede pašne razmere na štajerskih poljih. Vpoštevajo naj se želje domačih čebelarjev in pripeljane čebele postavijo proč od domačih naselbin. Odbor je poročal, da bo zadeva z naredbo, ki je že predložena banski upravi v odobrenje, urejena.

9. Delegat g. Leskovec iz Dol. Lendave je predlagal, naj bi vsak čebelar prispeval letno po Din 1.— za podporni fond. To bi bila nekaka »Samopomoč« za čebelarje. Odbor bo zadevo proučeval in jo skušal uveljaviti.

Po nepretrganem 4 urnem zborovanju je g. predsednik zaključil s primernim govorom in zahvalo vsem delegatom lepo uspelo zborovanje.

Dne 5. aprila 1931 je dobilo društvo iz kabinetne pisarne Nj. Vel. kralja Aleksandra pismeno zahvalo za vdanostno brzojavko, ki jo je društvo poslalo z občnega zborovanja.

Minula čebelarska letina v Celjski okolici.

H. Peternel.

ačetek januarja je mnogo obetal. Bilo je pravo zimsko vreme za čebele, noči dokaj hladne, popoldne pa so se čebele trebile. Tega smo bili veseli, a ni se zgodilo, kar smo želeli, zime ni hotelo biti več, postajalo je vedno topleje, tako, da smo lezli že februarja močno v pomlad. Starejši čebelarji niso bili nič veseli pomladi sredi zime, a ker sta bila še marec in april lepa, smo se tolažili, da zime ne bo več. Družine so bile krasno razvite že v aprilu in po 20. aprilu so čebelarji že začeli predstavljati v A-Ž. panjih. Bilo je v njih poleg polovice zimske zaloge že mnogo novega medu in obnožine.

Kakor smo pričakovali starejši čebelarji, je prišlo. Kar sta bila marec in april pretopla, je bil maj prehladen. Ponoči je bila temperatura blizu ničle, podnevi pa v senci komaj 10°, tako, da je sicer bilo vse v cvetu, a medniki niso izločevali medu. V panjih se je kopičila obnožina, med je kopnel, kjer ga je kaj bilo, kjer ga pa ni

bilo, so čebele odgnale trote in končno izmetale še čebelno zalego. Marsikateri čebelar je aprila s trudom iztrcal lanski med, da bi napravil prostor novemu, pa ga je tudi s trudom moral vrniti v maju.

Okoli 20. maja se je obrnilo na bolje. Čebele so začele nanašati med, in čez nekoliko dni so začele staviti novo satje. Vsi čebelarji, ki so ob običajnem roku predstavljali (prevešali), t. j. 15. maja, so primeroma še dobro opravili. V večjih čebelarstvih so družine, ki so bile predstavljene radi šibkosti šele sredi maja, kmalu prekosile izredno močne družine, ki so spomladi mnogo obetale. Z eno besedo: čebelarji so trdno sklenili, da se prihodnjic ne bodo prenaغلili s prestavljanjem.

Žal se je dobra pomladna paša kmalu končala in čebelarji niso bili z uspehom zadovoljni. Zaradi pomanjkanja paše v začetku maja meseca, so bili roji v minulem letu v našem okolišču redka prikazen.

Trajno lepo, toplo vreme v začetku junija meseca je ponekod povzročilo medenje smrekovega gozda. Ako bi bila smreka povsod medila, bi bili imeli izvrstno čebe-

larsko letino, toda smreka je medila samo v nekaterih legah. Kolikor sem mogel doznati, je bilo središče tega blagoslova Celjska koča. Čim bliže so bile čebele tej točki, tem več so nanesele. Povprečni donos 20 kg na panj ni pretirano cenjen, posebno ako vpoštevamo, da je medenje smreke nehalo šele avgusta meseca.

Čebelarji, ki niso bili deležni gozdnega blagoslova, so slabše opravili. Akacija ni dala mnogo, ker je zaradi silne vročine in vetra kmalu odcvetla, travniki so pa trpeli zaradi suše. Celo pravi kostanj je zaradi suše le malo časa medil.

Mnogo nad so gojili čebelarji z rumeno deteljo v otavi. Tudi v tej paši so bili donosi zelo različni. Rumena detelja je zadovoljivo medila le po vlažnih travnikih, drugod je uničila suša z otavo vred tudi ta up čebelarjev.

Na srečo za čebele in čebelarje je letos ajda v Celjski okolici tako obilo medila, da so čebele nanesele skoraj povsod zimsko zalogo in še nekaj več tudi tistim čebelarjem, ki jih niso prepeljali v ajdovo pašo.

Ker ni bilo skoraj nič rojev, bi bilo število družin jeseni zelo padlo, ako ne bi bili čebelarji dobili v daljni okolici suhih čebel in si s tem preskrbeli nekaj plemenjakov za prihodnje leto. Mehko jesensko vreme je omogočilo vsem čebelarjem temeljit pregled družin pred zimo in le nemarneži so zazimili brezmatične ali premalo založene družine.

Celje in okolica sta kot konsumenta

medu v Sloveniji na 3. mestu (na prvem je Ljubljana, na drugem Maribor). Zanimalo bo čebelarje, kako se tu prodaja med.

Že pred vojno je bil med vpošteván kot zdravilo in tudi kot hranilo. V letih 1924 do 1927 je zanimanje za med zelo pojemale, ker ni bilo domačega, vnanji pa je bil zelo slab, tako rekoč naravnost neužit. V poslednjih letih je bilo dovolj pristnega domačega, in popraševanje po njem je stalno naraščalo. Posebno velika poraba je bila preteklo leto. Kaj pa cena? Kakor povsod je tudi v Celju in okolici veliko pomanjkanje denarja. To je imelo v letošnjem letu za posledico, da so nekateri neorganizirani čebelarji začeli ponujati svoj med po zelo nizki ceni od hiše do hiše. Pridružili so se jim čebelarji iz daljne okolice in cene so se kmalu zenačile z mariborskimi. Kljub vsem temu je bilo mogoče organiziranim čebelarjem vnovčevati med do oktobra po cenah, ki jih je določilo Čebelarsko društvo v Ljubljani.

V zadnjem času pa se tu uvaja nadrobna prodaja medu iz Prekmurja po takih cenah, ki si jih v »Slov. Čebelarju« niti navesti ne upam, da kdo ne obupa nad bodočnostjo domačega čebelarstva. Saj vemo vsi, da se čebelarstvo še vedno izplača, ako so cene medu vsaj tolike (po kakovosti malo nižje in malo višje) kakor cene sladkorju, ako pa padejo znatno pod ceno sladkorja, postane čebelarstvo šport, in sicer v slabih letinah prav drag šport.

Misli o ropanju.

Pirnat Josip v št. Jerneju.

leiweisove »Kmetijske in rokodelske novice« so leta 1850. priobčile zanimivi spis: »Od roparc ali ropnic« kot odlomek iz knjige »Čebelarčik«, ki jo je spisal župnik Jonke in je tedaj izšla že v drugi izdaji. Priobčitev tega spisa utemeljuje uredništvo s tem, da

je od več strani prejelo prošnje »de bi 'Novice' povedale, kako se ima zoper roparce ravnati«. In ker je zanimivi Jonkejev spis mnogim čebelarjem neznan in je tudi njegova knjiga »Čebelarčik« bela vrana na našem književnem trgu, zato hočem najprvo navesti iz nje nekoliko besed iz poglavja o roparicah in končno dodati še nekaj svojih misli in izkušenj.

Roparice niso posebno pleme ali vrsta

čebel, ampak so dostikrat iz domačega, največkrat pa iz tujega čebelnjaka doma, samo malo bolj črne so kot druge, kar je odtod, ker se hitro kot tatovi v medene piskrce tujih panjev plazijo, si dlako na zadnjem životu ogulijo in se s medom omažejo.« Da zasledimo roparice, odkod prihajajo, je dobro uporabljati lesni pepel, ki ga vržemo na čebele, zbrane na bradi panjev, in potem opazujemo, kam se bodo vračale. Razen pepela v to svrho lahko uporabljamo tudi belo moko, zdrobljeno kredo in sploh vsako neškodljivo sredstvo, ki stori čebele bolj vidne.

In če so kak panj roparice premagale, mu zamašimo žrelo in polijemo čebele, ki hočejo vanj, z mrzlo vodo, da jih tako ustrašimo. Nato odprimo izletnico in polivajmo izletajoče čebele zopet z mrzlo vodo tako dolgo, dokler vse ne odidejo iz panja. Ko se to zgodi, ga zamašimo in odnesemo v kak oddaljen kraj, odkoder šele zvečer prinesemo in združimo čebele s kako drugo družino. Če pa imajo še »maternico«, odnesimo za nekaj dni vse skupaj pol ure daleč, da ropne čebele na ropanje pozabijo in tako rešimo napadeno družino.

Za odvrnitev in preprečitev ropanja pa nasvetuje Jonke to, kar je še danes edino dobro, namreč: imeti moramo zdrave, močne družine z mladimi, rodovitnimi maticami, ker le take družine moremo za-
braniiti tujkam vstop v svoje skrivnostno kraljestvo!

Tako župnik Jonke! — Vse je še danes v veljavi, le polivanje z mrzlo vodo se mi ne zdi potrebno, temveč je najbolje, da napadeni panj takoj zapremo in odnesemo na kak hladen in zaprt prostor. Kar se pa posivanja s pepelom tiče, je tudi malo nerodno, ker se roparice navadno tako dolgo mude pred žrelom napadenega panja, da se jim pepel že sesuje raz telesa in zato niso več zadosti vidne, da bi jih človek mogel slediti, kam se vračajo.

Meni so v lanskem brezpašnem poletju tudi precej nagajale tatice, pa nisem mo-

gel zatrdno spoznati, odkod prihajajo, ali so domačinke ali tujke. Posul sem jih z belo moko, pa so jo kmalu stresle raz sebe in niso bile dovolj vidne moji močem. Pa sem vzel prav mehko, živo rdečo kredo, vstopil k panju, ki se mi je zdel najbolj napaden, in sem na lahno potegnil s kredo po hrbtih najbolj črnih čebel in glej! — kmalu so se porazgubile po domačih panjih. To mi je bilo v znak, da so tatice domačinke. Rdečke so bile zelo razločno vidne in so barvo obdržale tako dolgo, da sem se lahko razločno prepričal, odkod prihajajo.

Sredstev proti ropanju pa — žal — ni, kajti kadar se je čebelam strast razvnela, je ne pomiri nobena reč in ne mirujejo prej, da napadeni panj uničijo. Seveda ako v malem napadajo kak panj, ki je založen s hrano, je živalen in ima dobro matico, potem že odženemo neprijetne tatice. V ta namen so razni čebelarji priporočali in nasvetovali že več sredstev. Nekdo je imenoval tudi čebulo, ki se pa meni po mogih poskusih ni prav nič obnesla in so se čebele malo zmenile za njen neprijetni vonj. Pri nekem čebelarju sem celo opazil, da maže brade tistim panjem, v katere silijo tujke, s karbolinejem in polaga tudi cunje, namočene v tej neprijetno dišeči tekočini, spredaj na končnice. Neprijetni vonj karbolineja uniči zapeljivi vonj medu, ki prihaja iz panjev, in tako odstrani nevarnost, da bi vzplamtela čebelam ona strast, ki je večkrat usodna za marsikatero družino. Seveda taka »homeopatiška« sredstva pa pomagajo le dotlej, dokler se ropanje še ni pričelo, kajti potem, ko čebele že odnašajo med svojih sosedov, je brezusepšno rabiti taka sredstva, ker je že prepozno.

Kako vpliva karbolinej na ropajoče čebele, nisem še preskusil, kajti doslej so se mi še najbolje obnesle, ozke deščice, s katerimi sem zasenčil izletnice onim panjem, ki so bili napadeni. Pri vsem tem pa moram seveda tudi širino žrela primerno zožiti. To stori previden čebelar že tedaj,

ko ponehuje paša in je zato pričakovati, da bodo čebele silile za medom pri sosedih in s tem povzročile neprijetno ropanje in klanje.

Omenjeni način za zabranjevanje ropanja mi vedno pomaga, le v lanskem poletju, ko sem vpeljal v čebelarstvu drugo, bolj k ropanju nagnjeno čebelno pleme in sem zamudil v pravem času zožiti žrela, se mi sladkosnedne sivke kar niso hotele pomiriti, da sem bil v resnih skrbih. Poskusil sem več sredstev, pa vse zastonj! Po mnogih brezplovnih poskusih sem vzel v roke kozarček kolinske vode in sem z njo namazal panjem brade. In čudo! — Čebele so se polagoma pomirile, vrnile na svoje domove in ropanje je bilo brez zlih posledic končano.

Med kot hranilo.

Dr. Vidmar — Ljubljana.

eto 1929. je bilo zelo rodovitno. Tudi medenega pridelka je bilo kot malokdaj. So pa ljudje, ki vprašujejo, kam z njim. Tem naj nekoliko razložim, kaj je prav za prav med in kakšna je njegova hranilna vrednost. Potem bodo sami lahko presodili, ali je cena upravičena ali ne in ali je njegova uporaba preobilna ali pomanjkljiva.

Vsako dobro delo je vredno plačila. To mi je načelo o upravičenosti cene. Čebele letajo od cvetke do cvetke. Da naberejo 1 kg medu, morajo obleteti morda 100.000 do 200.000 cvetov, kakršni so pač cveti glede na medenje. Torej velikansko delo in vztrajna marljivost!

Glede porabe medu kot hranila ugotavljam, da je zelo majhna, to pa najbrž radi tega, ker ne poznamo njegove hranilne vrednosti in prednosti proti navadnemu sladkorju. Zato bom obširneje glede njegove hranilne vrednosti razpravljal.

Že takoj v začetku naj povem, da je med le zmes različnih sladkorjev, in ko

Spominjam se nadalje, da je moj rajni oče često pomazal brade napadenim panjem tudi z nikotinom, ki se je nabral na dnu pipe, in to je tudi vselej pomagalo.

Poleg naštetih uporabljajo razni čebelarji še razna druga ostro dišča sredstva, da umetno zakrijejo vnanjim čebelam vonj medu, ki prihaja iz panjev, in tako odvrnejo pozornost roparic. Pa vse to je nepotrebno, kajti močne, zdrave družine se navadno same zadosti krepko stavijo v bran in srdito odženo vse, kar ne prihaja z dobrim namenom.

Skrbimo torej za red, enakost in svoboden razvoj čebelnih družin pa bodo tekla naša čebelarska leta v miru in zadovoljnosti in nepotrebno zlo ropanja bo izginilo iz naših čebelnjakov.

bom govoril o tem ali onem sladkorju, naj ve čitatelj, da mislim pri tem na med, ki sestoji v glavnem iz sledečih ogljikovih hidratov: iz 70% grozdnega in sadnega sladkorja, približno iz 9% trsnega sladkorja, iz dekstrina, organskih kislin ter približno iz 20% vode. Poleg tega vsebuje še različne vitamine, in sicer antirahitičnega, antinevritičnega, antiskorbutičnega.

Poglejmo najprej najvažnejše sestavine prirodnega nektarja ter njih vpliv na človeški organizem, na različne sladkorje.

Grozni sladkor (glykoza, glukoza, dekstroza, kakor se imenujejo v znanstvu) je že po naravi v majhnih množinah v človeškem telesu, n. pr. v krvi, jetrih, mišicah in kot izloček v seči. Ako ga je v seči velike množine, je eden izmed glavnih znakov sladkorne bolezni (diabetes mellitus). Grozdi sladkor nastaja tudi potom invertoze (to je potom fermenta) iz trsnega sladkorja, mlečnega sladkorja, dekstrina, škroba, glikogena. V rastlinstvu je v sladkih sokovih sadežev ter cvetov. Tu ga nabirajo čebele.

Drugi glavni sestavni del medu je sadni sladkor (fructosa, laevulosa), ki ga imajo

vsi sadeži. Tretji del pa je trsni sladkor (saccharosa). Ta nam je najbolj znan, ker ga vsak dan uživamo v kavi, čaju itd., je pa v sladkornem trsu, sladkorni pesi ter v mnogih drugih rastlinah.

To so tri glavne sestavine medu, po vrednosti neprecenljive. — Zakaj sem jih nazval neprecenljive, hočem pojasniti, da more vsak sam presoditi ter čislati pridelek čebelic.

Kako prebavljamo sladkor oziroma med, ki je samo zmes različnih sladkorjev? Ko denemo sladkor v usta, se nam cede sline, ki so nujno potrebne za prebavo, ker vsebujejo poleg drugih snovi (mucina, rodan-kalija, chlornatrija, chlorkalija, fosforno-kislih alkalij itd.) tudi ptialin, to je hidrolitični ferment. Ferment je neka snov, ki napravlja velike kemične izpremembe že v neskončno majhni množini. Brez nje se sploh ne izvrše določene kemične reakcije, kot n. pr.: razkrajanje škroba v organizmu na manjše delce (t. j. na sladkorje, kot sta trsni, sadni sladkor), ki povzroča prebavo ogljikovih hidratov in pretvarja polisaharide naše hrane, n. pr. škrob v krompirju, ki so sami po sebi netopljivi, v manjše molekule. Pa ne vsebuje le slina tega fermenta, ampak tudi žolčno črevo, kamor se izločajo žolč (vpliv na prebavo masti), produkti trebušne slinavke, ferment steapsin (za mast), tripsin (za beljakovine) ter ptialino za ogljikove hidrate. Nadalje sta še dva fermenta: diastasa, ki tvori maltoso, ter maltasa, ki pretvarja maltoso v dextroso ali grozdni sladkor. Le-ta dva sladkorja prehajata v kri in iz krvi v jetra, v jetrne celice, kjer ostajata kot glikogen, ki je nekaka zaloga za čas stradanja. Pa ne samo v jetrih je glikogen, ampak tudi v mišicah, ki ga nujno potrebujejo za delovanje. Pri dobro ohranjenem človeku je okoli 400 g glikogena nakopičenega v mišicah. Ko jim tega zmanjka, priponudijo jetra svojo zalogo.

Torej le maltosa ter grozdni sladkor lahko prehajata v kri. Pri vseh drugih sladkorjih, sadnem ter trsnem, mora delovati omenjeni ptialin — torej organizem

mora še nekoliko potrpeti z lakoto, da gospod kuhar — ferment ptial — napravi iz škroba, ki je v krompirju, kruhu, žgancih, za mišice potrebni grozdni sladkor. Zato lahko spoznamo, koliko prednost ima med proti navdnemu sladkorju, ker sestoji iz 70 % grozdnega sladkorja in le-ta poleg maltose more preiti v kri in po tako zvani veni portae v jetra, kjer je v obliki glikogena spravljen za dobo sedmih suhih krav.

Človek pa ne more živeti samo ob sladkorju, ki daje le energijo. Telo potrebuje tudi beljakovin. Te je treba nujno nadomeščati z beljakovinami, n. pr. z mesom, z jajci. Poraba beljakovin je pa zelo majhna, dnevno približno 56—70 gr, dočim znaša dnevna potreba maščobe 100 gr, ogljikovih hidratov pa 400—500 gr. Že te številke nam kažejo, kako nujno potrebuje organizem ogljikovih hidratov, ki dajejo energijo, zlasti toploto, beljakovine pa nadomeščajo izgubljeno beljakovino.

Ako primerjamo kalorno vrednost ogljikovih hidratov, beljakovin ter maščobe, vidimo, da ima 100 gr beljakovin 410 kal., 100 gr maščobe 930 kal., 100 gr ogljikovih hidratov 410 kal.

Pa poreče kdo, ko prebere to, da je vseeno, kaj jemo, beljakovine ali ogljikove hidrate. V resnici pa ni tako, ker imajo beljakovine to slabo lastnost, da so težko prebavne. Vsak ve iz svoje izkušnje, da so kuhana jajca, torej beljakovine, težka in da ga tišče v želodcu. In res je tako, kajti beljakovine delujejo specifično, dinamično krepkeje nego sladkor, ali z drugimi besedami, želodec, ali bolje rečeno črevo, iz črevesa prihaja namreč hrana v telo, ne iz želodca, mora opraviti večje delo za prebavo beljakovin, nego za prebavo enake množine oglj. hidratov. Vzemimo popolnoma praktičen zgled. Človek potrebuje na dan okrog 2500 kalorij, če popolnoma miruje. Ako bi hotel to množino kalorij pridobiti n. pr. z mesom, bi moral snesti okrog dva kilograma govedine, 100 gr mesa je približno 150 kal. Želodec tega ne bi prenesel. Z uživanjem ogljikovih hidratov pa ne nadomestimo

samo izgubljene energije, ampak celo redimo se. 100 gr medu ima 325 kalorij, torej več nego še enkrat toliko mesa. Kaka razlika v učinku in tudi v ceni! Poleg tega so ogljikovi hidrati veliko lažje prebavni. Edina nesreča, če jih preveč uživamo, je, da jih več izločimo, deloma s sečjo, deloma z blatom. Pri zaprtju pa lahko izrabljamo to lastnost medu, ker odvaža. To je važno zlasti za črevesne katarje, ki jih ima skoro vsak drugi človek. Vendar ne smemo segati predaleč ter misliti, da je vsak črevesni katar navaden, vsakdanji, marveč je lahko le znak kake hujše bolezni in takega moramo seveda zdraviti na popolnoma drug način.

Na podlagi tega razmotrivanja lahko razvidimo, kako pomemben je med kot hranilo. Ako primerjamo različna hranila, vidimo, da je med na prvem mestu, kajti 100 gr meda = 325 kal., 100 gr krompirja = 96 kal., 100 gr mleka = 65 kal., 100 gr ženskega mleka = 67 kal., 100 gr mesa = 155 kal., 100 gr kruha = 260 kal.

Ako bi naše matere, ki tožijo, da otroci nič ne jedo, ampak le hujšajo, pregledale to tabelo, bi kmalu spoznale, da bi se dalo izbirčnim otrokom kmalu odpomoči. — Kruh in med — koliko bi otroci pridobili in prav nič bi se ne kujali zaradi te zares dobre ter zdrave hrane. Imeli bi dvojno korist: 1. bi se redili, in 2. če bi se malo preveč najedli, bi jih malo črvilo po želodcu. To bi povzročilo temeljito izpraznitev črevesa, odprava katarja ter nato tudi dober apetit za druge stvari, za krompir, špinačo itd. Otroci bi rasli in uspevali; njih kosti bi bile močne, saj vsebuje med, ki je produkt narave, in ta je naš najboljši proizvajalec vitaminov, protirahitičen vitamin proti angleški bolezni.

Zatorej vpoštevajmo ta dejstva ter dajmo proizvodu čebelic res dostojno mesto med hranili. Uporabljajmo ga in uspeh nam bo zagotovljen, kajti besede le mičejo, zgledi pa vlečejo še vedno po starem rimskem pravilu.

Mesečna navodila.

Fr. D. Jug — Brezje.

Avgust.

Po rojilni dobi, t. j. koncem julija meseca in v začetku avgusta, ko so čebele že pregnale iz panjev trote, se prično že pripravljati za zimo, dasi smo še sredi vročega poletja. Odslej odlagajo med in obnožino le v plodišču nad zalego in v stranske sate. Le ob izredno dobri paši, ko matica v plodišču še sproti

zaleže vsako izpraznjeno celico, nanašajo med tudi v medišče. Nasprotno pa, ako je slaba paša, znosijo še nepokriti med iz medišča v plodišče.

Čebelar mora že v tem času misliti, katere panje bo zazimil in katere jeseni podrl. Tistim panjem, katere mislimo pustiti za pleme, moramo že sedaj posvetiti večjo pozornost, da bodo v ajdovi paši čim močnejši, da nabere zadostno zimsko zalogo (in še kaj za potice) ter izpodredijo obil-

no mladega naraščaja, da nam bo mogoče zazimiti le zelo živalne panje. Da to dosežemo, je potrebno dvoje: 1. da imamo že pred ajdovo pašo močne panje; 2. da imamo v vseh panjih le prvovrstne matice. Zaradi tega izločimo že sedaj vse slabiče in take panje, ki ne kažejo kaj prida napredka. S temi lahko ojačimo druge plemenjake, od katerih pričakujemo boljšega uspeha. Ne kaže, da bi slabe družine združevali jeseni po ajdovi paši, boljše je, da to storimo že sedaj.

Marsikdo se bo pri tem mojem nasvetu popraskal za ušesa, češ, kaj sedaj priporoča združevanje, saj si panji v ajdovi paši opomorejo. Stvar pa ni tako enostavna. Ako so imele čebele še julija meseca dobro bero, da je bila zalega v plodiščih ves čas dobro zastavljena, tedaj imamo pred ajdovo pašo že močne panje. V tem primeru je združevanje avgusta meseca nepotrebno, le kakega zaostalega plemenjaka ojačimo s kakim slabičem. Drugače je pa, ako so panji zaradi slabe letine ali iz drugih vzrokov postali lahki, maloživalni ali pa, če družine sploh niso bile močne zaradi slabega satja. Tudi kaka bolezen in napačno ravnanje, n. pr., da smo v rojilni dobi sprejeli preveč rojev, da se potem niso mogli opomoči, je včasih vzrok, da smo prisiljeni panje v tem času združevati. V združenih panjih je večja moč ter več mladih čebel in zalege. Od te si panji opomorejo do ajdove paše, ki jo lahko s pridom izrabijo. Matice v močnih panjih tudi med ajdovo pašo obilno zalegajo, ker imajo dosti dojilk. Panji si izpodredijo za zimo mnogo mladice. To je zelo važno, ker prebijejo zimo le tiste čebele, ki se izvale v drugi polovici meseca avgusta in septembra.

Združevanje in ojačevanje plemenjakov v začetku avgusta meseca je še posebno važno za tiste čebelarje, ki prevažajo čebele drugam v ajdovo pašo, kajti za prevažanje so sposobni le močni panji, ker le od teh se nam je nadejati uspeha.

Veliko žrtev mora čebelar doprinesiti, ako mu potreba nanese, da mora ravno pred ajdovo pašo kak panj izprazniti za-

radi združitve. A škoda je le navidezna, kajti ako zazimimo močne plemenjake, dosežemo s tem lepši uspeh, ker spomladi lahko izpraznjeni panj zopet obljudimo z rojem.

Sicer pa ni napačno, ako imamo posebne panje, n. pr. eksportovce, za pridelovanje satja, da vsako jesen nekaj panjev izpraznimo ter jih spomladi zopet obljudimo z naravnimi roji na celih satnicah, da s tem dobimo lepo satje za izmenjavo starega.

Plemenjakom, ki jih mislimo prezimiti, odstranimo iz plodišča že pred ajdovo pašo staro in neporabno satje, in sicer na ta način, da zamenjamo take sate z lepšimi iz medišča. Tedaj čebele занesejo zimsko zalogo v plodišče v že urejeno satje ter si uredijo zimsko gnezdo, ne da bi ga bilo treba jeseni kaj izpreminjati.

Čebelarji, ki čebelarijo v A. Ž. panjih, a jih ne prevažajo drugam v ajdove paše, ter prezimljajo družine v mediščih, odstranijo lahko že sedaj matične rešetke iz panjev. Plodišče moramo prestaviti v neizpremenjenem redu v medišče. Satje, ki je bilo v medišču, zložimo v plodišče, matica ne čuti nobene izpremembe, zalega dalje v istem redu kakor poprej, ter se ne zgodi izlepa, da bi se ločila od gnezda in šla zalegat doli. Čebele pa odslej še rajši donšajo bero v medišče, ker je v njem gnezdo, ki ga založijo z medom in obnožino za zimo. Namesto matične rešetke denemo v panj ločilno desko, ki mora biti solidno izdelana in imeti isto širino in debelino kakor matična rešetka, samo 10 cm krajša mora biti. Namreč za toliko mora biti odmaknjena od prednje panjeve stene. Skozi to odprtino imajo čebele dohod od spodnjega žrela v gnezdo.

Čebelarji, ki prevažajo A. Ž. panje drugam v ajdovo pašo, a želijo čebele prezimiti v mediščih, morajo to prestavljenje izvršiti šele, ko pripeljejo panje iz paše. Omenil sem to le mimogrede zaradi tega, da naj odstrani, kdor hoče uspešno prezimljati čebele v medišču, iz panjev čez zimo kovinaste matične rešetke in naj si nabavi predpisane ločilne deske. Prezimljanje če-

bel v mediščih priporočam za tiste kraje, kjer stoje čebelnjaki na odprtem in vetrovnem svetu, posebno v krajih, kjer pozimi solnce prezgodaj izvablja čebele iz panjev.

Končno pregledamo pred ajdovo pašo še enkrat vsa plodišča, če matice v redu zalegajo. Ako najdemo kako gnezdo preveč ob kraju, ga predenemo bolj v sredino plodišča, da čebele pravilno zanosijo zimsko zalogo. Ako ima kateri plemenjak slabo ali že več kot dve leti staro matico, mu jo izmenjamo z boljšo ali mlajšo. Vzamemo jo lahko iz matičnjaka ali pa iz kakega takega panja, ki ga nameravamo podreti.

Za izmenjavo matic priporočajo čebelarji razne načine. Težko je razsoditi, kateri je najboljši in najbolj praktičen. Zaradi tega opišem le način, kakršnega jaz v svojem čebelarstvu z uspehom uporabljam.

Ako je panj že brez matice ter sem prepričan, da si jo sam ne more več izpodrediti, mu jo dam v matičnici med dva sata. Drugi dan med 8. in 12. uro prav mirno odmaknem okence in matičnico z matico vzamem iz panja ter opazujem, kako se čebele na matičnici vedejo. Ako so mirne in krepolijo s krili, so matico potrdile. Tedaj ometem čebele z matičnice, jo odmašim ter jo držim prav med tiste sate, kjer je bila poprej vložena. Ko matica v moji navzočnosti zleze sama iz matičnice na sat, prislonim okence in panj zaprem. Čez eno uro še enkrat prisluškujem pri okencu. Ako je v panju vse mirno, da ni kakega izrednega šumenja, so čebele matico gotovo sprejele. Odslej pustim panj vsaj teden dni popolnoma v miru. V nasprotnem primeru pa, ako se čebele na matičnici vedejo sovražno, da z zadkom in rilčkom srdito silijo skozi mrežo k matici, je še ne izpustim, ker ni gotovo, da bi jo čebele sprejele. V tem primeru pregledam še enkrat panj, če ima mogoče že katero drugo matico ali matičnik. Če kaj podobnega najdem, odpravim oviro, potem pa izpustim matico šele čez 24 ur.

Pri izmenjavi starih ali slabih matic pa postopam takole. Plemenjaku vzamem matico ter jo dam v matičnici kakemu drugemu panju začasno za okence, to pa zato, da je takoj ne uničim. Nato pustim plemenjaka 3—4 ure brez matice, da se v tem času zave brezmatičnosti. Tedaj mu šele dam drugo matico na ta način, ki sem ga zgoraj opisal. Prejšnjo matico uničim šele potem, ko sem prepričan, da je plemenjak drugo sprejel, ali jo pa začasno porabim kje drugje.

Vsako zamenjavo matice si zabeležim v posebno beležnico, da vem, iz katerega panja sem jo vzel, in kdaj je bila oprášena. Čebelar mora vedeti za vsak panj, koliko je matica stara in koliko je vredna, vendar se pa to pri večjem številu panjev ne da dognati brez zapisnika, ki si ga lahko vsak čebelar sam zase po svoje priredi.

Čebelarje, ki nimajo doma jesenske paše, čaka v avgustu mesecu še težka naloga, da prepeljejo čebele drugam v ajdovo pašo. Še posebno naj skrbje, da jih tako vzrede in pripravijo, kakor je bilo povedano. Poleg tega naj pazijo še na to, da čebel ne vozijo na tuje pašišče brez hrane. Vsak panj mora imeti za silo vsaj 2—3 kg zaloge, da so čebele za slabo vreme na pašišču za prve dni preskrbljene. Lahko se pripeti, da imamo škodo, ako lačne izmečejo iz celic zalego.

Prevažanje v pašo je v čebelarstvu gotovo eno izmed najbolj napornih opravil, ki je združeno z raznimi težkočami, stroški in z nezanesljivostjo v uspehu, kajti zgodi se, da včasih pripeljejo čebelarji iz paše lažje panje, kot so jih vanjo postavili. Vendar, kdor redno vsako leto prevažja, se mu le včasih posreči, da pokrije stroške slabjših letin.

Začetnikom in čebelarjem z majhnim številom panjev se zaradi velikih stroškov ne izplača voziti v oddaljena pašišča. Bolje je, da se pridružijo kakemu sosednjemu čebelarju, da jih skupno prepeljejo v določeni kraj.

Opazovalne postaje.

Jos. Verbič, Ljubljana.

Mesečna poročilo za maj 1931.

Letos so se vse naše najizdatnejše proizvajalke nektarja uveljavile šele v maju. Po vrtovih je obilno cvetlo sadno drevje, po polju rdeča detelja in ogrščica, po travnikih kadulja, po gozdovih pa so izločevale sladke sokove borovnice, leske, smreke in hrasti. Proti koncu meseca se je po mejah, nasipih in drugih manj rodovitnih krajih odela z gostimi, belimi cveti robinija (akacije).

Čebele so se trudile in z vso vnemo praznile medene čaše, a uspeh ni bil tak, kakršnega so pričakovali čebelarji. V prvi mesečni tretjini je čebele pri delu oviralo deževno in hladno vreme, proti mesečnemu koncu pa je posebno v vzhodnih krajih pritislila suša.

Donos medu je bil povsod, vendar v ljubljanski okolici zelo nezadosten, v Št. Vidu nad Ljubljano celo nezadosten. Boljše je bilo na Gorenjskem, Notranjskem in na nekdanjem Štajerskem, najboljše na Dolenjskem.

Zalego smo predstavljali ves mesec. Rojev nismo pogrešali.

Vič pri Ljubljani. Panji so v preteklem mesecu glede živalnosti zelo opešali. Razlagam si ta pojav takole: V aprilu so čebele prenehale z zaleganjem in v maju je stara žival odmrila brez zadostnega nasledstva. — Povpraševanje po medu je bilo veliko, a pri naših čebelarjih ga ni več dobiti.

Št. Vid nad Ljubljano. S prestavljanjem sem pričel 26. maja. — Lanskega medu je že zdavno zmanjkalo.

Tacen pod Šmarno goro. Borovnice, češnje in jablane niso dale popolnoma nič. Od češmina, ki ga je pa vedno manj, in od hrušk smo pa dobili nekaj medu.

Škofja Loka. Borovnice so dobro medile, travniške rastline pa slabše. Na smreki ni bilo bere.

Virmaše pri Škofji Loki. V prvi tretjini meseca so čebele nabrale na češnji precej obnožine in se dobro zalegle. Proti koncu meseca so brale rdečo deteljo in kaduljo. Prestavljal sem v času od 10. do 19. maja. Prvi roj sem imel 23. maja.

Blejska Dobrava. Prvi roj sem ogrebel 25. maja.

Bohinjska Bistrica. 12. maja sem nastavljal deloma prazno, deloma pa medeno satje v medišča, 24. sem ga zmenjal z zaleženim.

Dob. Kljub hladnemu aprilu so bili panji v maju dobro razviti in zelo živalni. Tehtancu sem nastavljal satje 9. maja, drugim panjem pa že prej. Prvi roj sem imel 14. maja. — Vročina konec meseca je odprla medene vire na jelki.

Rova na Gorenjskem. Pašo smo imeli na borovnicah, rdeči detelji, zadnje dni pa tudi smreki. — 15. maja sem dobil v nekem panju dve matici. Starejša je zalegala trojko zalego, mlajša pa čebelno.

Sv. Gregor pri Ortneku. Pri nas so šele sredi meseca začele cvesti češnje in borovnice in so nudile dobro pašo.

Krka. V zadnji tretjini meseca je polnila panje mana s hrastov in leske.

Vavčja vas pri Semiču. Prestavljal sem v medišče takoj prve dni, ker je bilo skoraj povsod vseh devet satov zaleženih. — Izdatna paša je nastopila proti koncu meseca na rdeči detelji in drugem cvetju. V tem času smo dobili tudi prve roje iz krajičev.

Leskovec pri Krškem. Čebelarji so nastavljali že 2. in 3. maja. Dobro pašo nam je zadnje dni prinesla robinija. Medila je prve dopoldanske in zadnje popoldanske ure. Prve roje smo imeli sredi maja.

Lokove pri Mozirju. Druga leta smo predstavljali ob koncu aprila, letos pa sredi maja, pa še tedaj ne v vseh panjih. — Moja

Mesečni pregled za maj 1931.

Kraj	Višina nad morjem m	* Panj je teže										Zračna toplina			Dni je bilo						
		pridobil v			izgubil v			v mesecu čistih dkg		največ pridobil	naj- višja	naj- nižja	sred- nja me- sečna	izletnih	deževnih	snežnih	oblačnih	pol jasnih	jasnih	vetrovnih	
		1.	2.	3.	1.	2.	3.	pri- dobil	po- rabil												dkg
		mesečni tretjini dkg																			
Ljubljana	305	65	75	160	5	25	—	270	—	30	25	+30	— 5	+17.2	29	10	—	7	11	13	14
Vič pri Ljubljani .	298	35	45	220	40	20	—	240	—	40	26	+30	— 6	+17.1	29	11	—	4	4	23	13
Št. Vid n. Ljubljano	314	30	35	30	70	35	60	—	70	20	10	+29	— 1	—14.8	31	14	—	3	10	18	20
Tacen pod Šmarno goro	314	65	240	275	65	80	30	405	—	70	11	+30	— 4	+17.0	30	7	—	7	8	16	5
Škofja Loka	349	15	710	255	60	95	90	735	—	150	15	+26	— 5	+15.8	26	11	—	6	12	13	22
Virmaše pri Škofji Loki	361	—	660	625	170	120	50	945	—	150	29	+27	— 7	+12.0	31	12	—	6	11	14	30
Blejska Dobrava .	577	—	90	225	85	35	20	175	—	60	23	+28	— 4	—	24	3	—	7	10	14	2
Bohinjska Bistrica	540	60	65	410	65	70	10	390	—	75	30	+28	— 2	+15.0	27	13	—	5	15	11	27
Dob	305	130	220	910	80	50	—	1130	—	190	29	+31	— 2	+18.1	28	4	—	9	3	19	18
Rova na Gor. . . .	350	145	170	360	45	60	30	540	—	75	10	+29	— 2	+15.7	30	12	—	5	9	17	7
Breg-Križe	483	20	190	50	20	20	20	200	—	40	17	+27	— 1	—10.1	27	9	—	7	5	19	1
Cerknica	575	90	295	280	25	45	70	565	—	100	23	+25	— 3	+13.7	31	11	—	5	8	18	17
Sv. Gregor pri Ortneku	736	40	610	590	54	26	—	1168	—	120	13 16	+28	— 7	+13.0	31	11	—	4	7	20	21
Krka	300	30	285	1130	25	35	5	1380	—	175	23	+27	— 3	+15.3	29	7	—	6	9	16	9
Vavčja vas pri Semiču	280	115	130	1015	15	10	—	1235	—	190	28	+27	— 8	+17.2	31	8	—	1	12	18	20
Novo mesto	180	105	215	1610	55	20	—	1855	—	265	14	+35	— 2	+17.7	31	9	—	6	15	10	13
Leskovec p. Krškem	186	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+30	— 8	+20.4	30	5	—	1	15	15	8
Lokove pri Mozirju	465	65	295	370	30	40	60	600	—	95	23	+27	— 4	+12.4	31	13	—	1	17	13	25
Sp. Ložnica pri Žalcu	252	165	290	510	80	15	35	835	—	105	28	+22	— 4	—12.6	31	11	—	—	19	12	31
Orehova vas pri Mariboru	270	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sv. Duh na Ostrem vrhu	536	75	155	400	25	—	—	605	—	130	30	+27	— 3	—14.9	31	7	—	3	9	19	13
Vrže p. Ljutomeru	176	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cezanjevci	182	60	110	1720	70	70	80	1670	—	440	29	30	— 7	+17.1	30	7	—	3	11	17	25
Guštanj	398	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29	— 2	+14.9	27	10	—	7	11	14	15
Jarenina	262	20	90	120	20	70	—	140	—	120	28	+27	— 8	+16.7	31	4	—	2	15	16	24
Nedeljica pri Turnišču	170	75	100	345	40	35	35	410	—	80	24	+30	— 3	+16.5	30	3	—	1	3	27	26

*Vsi panji so A.-Ž. sestava!

žival je bila gotovo bolna. V letošnji pomladi se kar ni hotela množiti. V aprilu so bile čebele take, da sem bil žalosten, kadar sem jih gledal.

Novo mesto. V močnejših panjih smo predstavljali v prvi tretjini meseca. V drugi tretjini se je pričela glavna paša na rdeči detelji, divjem kostanju in travniškem cvetju, v zadnji pa na akacije. Okoliški čebelarji so hvalili tudi hrast in cer. Bera je bila dobra. Zadnje dni jo je omejevala suša. — Čebele so imele precejšnji nagon za rojenje.

Sp. Ložnica p. Ž. Do maja nikjer cvetja, v maju povsod. Paša je bila dobra. Tudi na smreki je bilo nekaj.

Cezanjevci. Odkar čebelarim, ni bilo tako dobre paše na robiniji in travniških cvetlicah kot letos konec meseca. Druga leta so čebele v tem času komaj zase dovolj dobile ali pa sem moral še pomagati.

Guštanj. 24. maja sem dobil prvi roj iz A. Ž. panja. V medišča sem začel predstavljati konec meseca. — Sosednji čebelarji s kranjiči so imeli slabe čebele in malo rojev.

Nedeljica. Družine so se slabo razvijale. Pašo je preprečevala velika suša. Cvetje od robinije je bilo, kakor da ga je kdo posmodil.

Bučka. Če bi bilo proti koncu meseca nekoliko bolj mokro, bi bili prav zadovoljni. — Rojil mi je A. Ž. panj, ki sem mu pustil ob prestavljanju samo en sat zalege v plodišču.

Velika Dolina. Prvi roji iz kranjičev so bili 5. maja. Do konca meseca je nad polovico teh panjev rojila.

Predanovci. Paša na rdeči detelji in robiniji je bila zaradi suše neznatna. Tudi roji so bili redki.

Muta ob Dravju. Vabeča rumena ogrščica je čebelarom prinesla večjo škodo kakor korist. Nanjo so letele kakor na ajdo, vračala pa se jih je komaj polovica. — Panji še niso dospeli na tako višino, da bi v njih prestavljal.

Koprivnik p. K. Zadnje dni maja je začela nagajati suša. — Prestavljati smo začeli 5. Prve roje smo ogrevali 25. maja.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje. Čebele sem hotel pripraviti do rojenja. Zato jih nisem prestavil, oziroma jim nisem odprl medišč. Zakaj ne rojijo navzlic tem ukrepom?

Odgovor. Dragi moj prijatelj, rojenje ni odvisno zgolj od prestavljanja, marveč od drugih činiteljev: od vremena in paše ter od množine čebelne družine.

Čebele rade rojijo, ako je pomlad tako ugodna, da se zalega naglo in neprestano množi in da jih mrzle sape ne poberejo preveč zunaj na paši. Vse to je odvisno od milega vremena in primerne paše, ki mora biti tako izdatna, da jih sili k množitvi zalega. Ako je pa pomlad hladna in paša slaba, se zalega ne množi in čebelar naj ne pričakuje rojev.

Pripeti se tudi, da so panji maja meseca nabito polni ter godni za rojenje, pa nastopi izvrstna paša in konec je nad za roje. Čebele sproti zalijejo z medom sleherno prazno ce-

lico, zalege je čimdalje manj in nagon do rojenja tako rekoč utone v medu.

Zakaj Vaše čebele ne rojijo, boste sedaj lahko sami presodili.

Vprašanje. Rad bi vedel za kemično sestavo medu.

Odgovor. Pravzaprav je vsake vrste med različne kemične sestavine, kajti niti dve vrsti nista enaki. Celo iste vrste med ni vsako leto enak.

Povprečno je v cvetličnem medu 20% vode, 70—80% invertnega (sadnega in grozdnega) sladkorja, do 5% trsnega, 5% pa suhe snovi (brez sladkorja). Od te pripada 0.1—0.2% na organsko kislino, 0.3% na dušikove spojine, 0.1—0.35% pa na pepel (Späthova analiza).

V 100 g pepela so ugotovili 59 do 126 mg fosforove kisline, 0.35 mg železa, 0.31 do 17.11 mg klorida, 9 do 40 mg apna in majhne množine magnezija.

Društvene vesti.

Čebelarški izlet.

V soboto dne 11. julija t. l. popoldne priredi Čebelarško društvo izlet v Škofjo Loko, da si ogledamo vzorno čebelno prašilno postajo gosp. Okorna. Odhod iz Ljubljane z glavnega kolodvora ob 11.35 uri, povratek z večernim vlakom. Takih postaj potrebujemo nujno še več. Zato vabi odbor vse društvene člane, da se izleta udeležijo. S tem se bodo najbrže seznanili z vsemi pripravami, ki so potrebne za tako postajo.

Tečaj za vzrejo matic.

Dne 13. in 14. julija t. l. bo v Škofji Loki pri čebelnjaku g. Okorna tečaj za vzrejo matic. Začetek ob 9 dopoldne.

Ta vrsta čebelarške prakse je pri nas zelo zanemarjena, dasi je za ohranitev in izboljšanje vrlin čebelne pasme zelo potrebna. Društvo nudi s tem tečajem svojim članom najlepšo priliko, da

se seznanijo z vsemi pripravami in opravili, ki so pri dobičkonosni vzreji plemenskih živali potrebna. Manj premožnim članom bo društvo poizkušalo doseči podporo banske uprave, ki se bo izplačala naknadno. Tečaj se bo vršil le, če bo zadosti prijavljencev. Priglasiti se je pri odboru Čebelarškega društva v Ljubljani do 8. julija. — Priglasence bo odbor o sprejemu pisмено obvestil.

Tečaj za izobrazbo čebelarških strokovnjakov.

Društvu manjka strokovnjakov za čebelarstvo predavanja, za kontrolo medu, za organizacijo prodaje medu in za vodstvo morebitnih čebelarških zadrug. Če bi bilo zadosti oseb, ki bi se zanimale in imele veselje za navedene posle, bi društvo priredilo zanje poseben tečaj, ki bo trajal približno 14 dni. Pogoji za sprejem v tak tečaj bi bila dovršena srednja ali tej enako vredna šola in najmanj triletno samostojno čebelarenje. — Priglasene sprejema odbor do 1. avgusta t. l.

Napoved dohodkov od čebelarstva.

Vsi čebelarji, ki ne vrše čebelarstva kot obrta, naj se, če davčna oblast zahteva od njih napoved dohodka od čebelarstva, obrnejo za navodila do društva.

Razstava medu

na ljubljanskem velesejmu v času od 30. avgusta do 10. septembra t. l.

Razstave so najboljša reklama in najučinkovitejše sredstvo za razpečevanje lepega blaga. Zato bo Čebelarско društvo na letošnjem jesenskem velesejmu razstavilo med, vosek in čebelarске potreščine. Vabi pa tudi čebelarje, da se udeležijo razstave s svojimi pridelki. Prostor in njegova oprema, bosta brezplačna. Isto velja za posredovanje pri prodaji blaga. Društveni člani, ki želijo svoje pridelke na velesejmu razstaviti ali jih celo sami prodajati, naj se prijavijo odboru Čebelarškega društva do 25. julija. Na poznejše priglasbe se ne bomo mogli ozirati.

Članarina. Mislim sem, da letos ne bo treba tretjati članarine. Toda nekateri čebelarji ne plačajo prej, dokler jih ne terjamo. Zato prosim vse zamudnike, da pošljejo zaostalo članarino. Ne pustite društva v stiskah. V kratkem bomo poslali vsem

opomine, za katere bo treba plačati še poštnino. Torej, prosim pošljite članarino takoj! — Tajnik.

Stari letniki. V zalogi imamo še mnogo starih letnikov. Vabimo vse čebelarje in knjižnice, da si jih naroče. Kompletni letniki po 20 Din, posamezne številke po 2 Din. (Glej seznam v 6. števil. Sl. Č.).

Postavljanje čebelnjakov na železniškem svetu.

Ravnateljstvo državnih železnic je izdalo sledečo odredbo: »Odslej smejo železniški uslužbenci na železniškem svetu postavljati stalne oziroma začasne čebelnjake, n. pr. ob času paše, le s predhodnim dovoljenjem pristojne progovne sekcije. Če se pa hoče postaviti čebelnjak v bližini postaje, je treba še posebnega dovoljenja šefa postaje. V vsakem primeru mora biti izletišče obrnjeno tako, da čebele ne nadlegujejo strank in potnikov. Ako bi hotela kaka privatna oseba postaviti čebele na železniškem svetu, je istotako potrebno, da si priskrbi dovoljenje za to. Prošnjo je vložiti pri ravnateljstvu drž. železnic ali pa pri progovni sekciji ter ji priložiti situacijsko skico. Pri postavljanju čebelnjakov je gledati na to, da se ne kvari estetska stran dotičnega kraja.«

S tem opozarjamo vse čebelarje, ki imajo namen postaviti na železniški svet, da si prej prekrbijo dovoljenje za to.

Vesti iz podružnic.

Ljubljanska podružnica bo imela prihodnjo odborovo sejo v torek 7. julija ob 8 zvečer pri »Nacetu«.

Podružnica za Velenje. 26. aprila t. l. je tretjič prišel med nas predavatelj g. Josip Kosi iz Celja. Udeležba je bila razveseljiva, kajti prišli so tudi drugi ljubitelji čebelarstva, med njimi tudi pet učencev osnovne šole. G. Kosi je izredno zanimivo govoril o pomenu čebel za sadjarstvo. Poudarjal je, da največ pripomorejo k ugodni sadni letini. Nazorno nam je pokazal, kako se vrši oploditev cvetja po čebeli. Nadalje je temeljito razlagal združljivost medu, kako proizvaja čebela vosek, kako naj ravnamo z njo in o naravnih in narejenih rojih. — Iskreno se zahvaljujemo »Zvezi« za predavatelja in želimo, da kmalu zopet prihihi v našo sredo. — Predsednik Mlinšek je zanimivo govoril o kuhanju voska in dopolnil svoj pouk z nazorilom. — Po predavanjih so člani posetili bližnji čebelnjak, kjer je g. predavatelj razkazoval notranjost panja in pojasnjeval razne skrivnosti čebel.

Bratkovič Anton, tajnik.

Podružnica za Maribor in okolico menda ni po številu članov (32) ena najmočnejših, pač pa je zelo marljiva v svojem delovanju. Podružnični odbor, v katerem so izvečine učitelji, se briga, da povsem zadovoljuje svoje članstvo. Letos je imela

podružnica svoj prvi sestanek dne 14. maja v Bistrici nad Mariborom pri izkušenem čebelarju g. Šiški. Videli smo res vzorno in umno čebelarjenje. Povsem so bili zadovoljni tudi oni, ki najdejo povsod kako napako ali pa hočejo uveljaviti kake »novosti«. G. Šiška je pokazal, kako se prestavlja in kako vlivajo satnice. Razveseljivo je bilo dejstvo, da so se udeležili sestanka tudi mnogi mlajši čebelarji. Zadovoljni smo se postavili ob čebelnjaku, kjer nas je fotograf čebelar Dšura pritisnil na ploščo. G. urednik! Evo Vam naše slike, če je prostora zanje v »Čebelarju«.

Luknar Franjo, tajnik.

Drobiž.

† **Aleksander Toman**, sobojevnik kralja Petra v bosanski vstaji l. 1875., je umrl dne 14. maja t. l. v Ljubljani.

Toman je živel mnogo let v Ameriki kjer je marljivo deloval kot slovenski novinar in organizator slovenskih izseljencev. Ustanovil je znano ameriško »Slovensko narodno enoto«,

ki šteje danes okrog 60.000 članov, in slovenski list »Glas svobode«.

Vrnivši se l. 1910. v domovino, se je udeleževal pri »Kmetijski družbi« kot propagator kranjske čebele. Zasnoval je velikopotezno akcijo za povečanje izvoza naše čebele, zlasti matic, ki naj bi jih izvažali posebno v

Ameriko. Spisal je v angleščini reklamno brošuro o naši čebeli in poslovenil ameriško knjigo o vzreji matic, da bi slovenske čebelarje seznanil z modernim načinom o njih vzreji.

Njegovo delovanje na čebelarskem torišču je prekinila vojna. Po prevratu je postal sotrudnik »Slov. Čebelarja«, ki ga je zalagal zlasti s prevodi iz »American Bee Journala«, obenem je bil pa tudi sotrudnik tega ameriškega čebelarskega lista, ki je objavljaval njegove članke o slovenskem čebelarstvu.

Pokojnik je bil tudi zelo spreten risar. Za naše društvo je napravil mnogo anatomskih slik o čebeli, ki pričajo, kako izredno nadarjeno roko je imel za peresne risbe.

Zvestega narodnega borca in delavca na čebelarskem torišču ohranijo tudi čebelarji v častnem spominu.

Gospod Henrik Peternel, predsednik celjske zveze čebelarskih podružnic in odlični sotrudnik »Sl. Č.«, se je nedavno moral podvreči hudi operaciji na zagrebški kliniki. Operacijo je srečno prestal in je sedaj že doma. Želimo mu, da skoraj popolnoma okreva.

Davčna oblast in čebelarji. Kakor smo se nadejali, tako se je zgodilo: davčna uprava ni obdavičila niti enega izmed tistih 39 čebelarjev, proti katerim je prvotno uvedla davčno postopanje, oziroma jih pozvala na prijavo pridobnine. Izkazalo se je, da med ovajenimi čebelarji ni niti enega, ki bi čebelaril obrtoma, zato je vse zadevne spise vrgla v koš. Nedavno je finančno ministrstvo poslalo ljubljanski davčni upravi odlok, ki točno določa, kateri čebelarji so dolžni plačevati pridobnino. Odlok je jasen in pravičen, ker so z njim oproščeni davka vsi tisti čebelarji, ki ne čebelarijo obrtoma.

Železničarske čebelarske zadruge so začeli snovati v Jugoslaviji. Kolikor smo poučeni, sta se doslej ustanovili taki zadruge v Zagrebu in v Sarajevu. Naravno je, da obstoječa čebelarska društva s skrbjo motre ta pokret, ki utegne oslabiliti število članov obstoječih čebelarskih organizacij.

Nove ugotovitve o čebelah trotovkah. Prof. Sima Grozdanič, vodja postaje za proučevanje čebel v Sremskih Karlovcih, je objavil v letošnji 6. št. dunajskega listi »Bienen Vater« razpravo o svojih preiskavah lažimatic. Na podlagi vestnih opazovanj zaključuje, da izgubi vsaka čebela, ki začne jajčeca nesti to tvornost že po dveh dneh. Vsaka lažimatica pa se lahko med leženjem jajčec vede tako, kakor navadna čebela. Ko se pojavijo lažimatice, je v posamezni celici le po eno jajčece, pozneje pa jih je vedno več. Ta jajčeca izvirajo od mnogih lažimatic, ki druga za dru-

go nastopajo. Za določene primere bi lahko rekli, da se morejo v brezmatičnih panjih lažimatice postopoma pojaviti in začeti z zaleganjem potem, ko druge nehajo zalegati. Celo petmesečne čebele postanejo lahko lažimatice.

Nozemo v Cerknjski dolini je ugotovil ljubljanski bakteriološki zavod. Omenjamo to le kot kronisti, kajti spričo sedanjih razmer, zlasti spričo pomanjkanja volje in sredstev za pobijanje kužnih bolezni ter pomanjkanja zakonite podlage, nimamo nikakega upanja, da bi oblasti kaj ukrenile, da se bolezen ne razpase.

Velikansko propagando za porabo medu razvijata Nemčija in Avstrija. Za to imajo na razpolago znatna denarna sredstva in nešteto vnetih čebelarjev, ki so prostovoljno v službi propagande. Akcijo krepko podpira vlada, zlasti pa časopisje, ki tekmuje, kako bi najbolj pomagalo domačemu čebelarstvu do uspeha. Največ si obetajo od popularizacije papirnatih posodic po 3 dkg medu. Vse pa kaže, da se bodo posodice resnično uveljavile šele potem, ko bo kupec dobil s posodico tudi žličico, da ne bodo otroci s prstom jedli medu.

Akacija v Prekmurju je letos dobro medila. Nekateri čebelarji so pridelali mnogo krasnega medu. Žal, da so nekateri zopet prezgodaj točili, zato je njih med preveč voden, to pa je kritično zlasti pri akacijevcu, ki je celo popolnoma gođen precej redek. Vsak si lahko misli kakšen je šele negoden.

Solčni talilnik za vosek je le pripomoček za silo. V voščinah ostane še vedno precej voska. Zato jih moramo skrbno zbirati, jih stiskati v kepe in ob priliki skuhati. Napačno ravna, kdor zavrže voščine, ki jih solnce ne izlušči.

Stiskajte voščine v kepe, ako jih mislite ubraniti pred veččami čez poletje! Ako tega ne storite, bodo satje naglo napadle, da ne bo od voščin ne duha ne sluha. Ako pa jih na solncu dobro segrejete in jih potem stisnete v kepe, ki morajo biti kar najbolj trde, se ni bati, da bi jih večča napadla, zlasti ako imamo zaprte v kaki skrinji, ki stoji na hladnem. Take kepe ohranimo pred veččo na leta. Ako opazimo, da se jih je kljub temu lotila, pa hajdi z njimi v vodo, da pogine mrčes.

Nekateri spravljajo voščine v posodi, ki je napolnjena z vodo, voščine pa obtežijo, da so vedno pod vodo. Vodo pa moramo vsakih 14 dni premenjati, da se ne usmraže. Vosek iz takih voščin neznosno smrdi (kakor potne noge) in tega smradu ni mogoče odpraviti iz njega nikoli več.

Arsenske preparate za zatiranje sadnih škodljivcev so začeli uporabljati tudi v Sloveniji. Uporaba je sedaj še majhna, utegne pa postati sčasoma splošna, ker preparate živahno priporočajo. Seveda se čebelarji te propagande ne vesele, ker jim je znano, kako veliko škodo povzroča arsen čebelam, ki berejo po cvetju, katero je bilo s tem sredstvom zavarovano proti škodljivcem. Mislim, da je našim vodilnim sadjarjem strokovnjakom znan ogromni pomen čebelarstva za sadjarstvo. Zato pričakujemo od njih, da ne bodo vrača preganjali z belcebubom in priporočali sredstva, ki bi ponekod zadala hud udarec čebelarstvu.

Dve vrsti zadelavine (propolis) uporabljajo čebele v panju. Eno nabirajo po drevju (na popkih), drugo pa izločujejo iz obnožine. Zadelavina, ki jo nastrgamo po panjih, kaže pod drobnogledom popolnoma drugačno sliko kakor zadelavina, ki jo prinašajo čebele v košku na nogah. Zadelavina iz obnožine je pravi peledni balzam.

Čebele se ne lotijo satnic, ako ni v panju razpoloženja za to. Lani so mnogi čebelarji tožili, da so ostale satnice v panjih na mesece nedotaknjene. Nekateri panji so jih celo razjedali. Vzrok za to je iskati v skrajno slabi paši. Čebele naberejo komaj toliko, da same sebe preživljajo, nikar da bi stavile satje. Čemu? Zalega se ne množi, medu ni. Ker niso v zadregi za prazno satje, ga ne grade.

Letos so pa čebele satnice skoraj povsod naglo »prijele«. Močni prestavljeni panji so začeli celice daljšati že prvo noč po prestavljanju. V panjih je bil zelo razvit nagon za stavbo satja, pa je šlo kakor namazano z izdelovanjem satnic. Tudi obgrizovale jih niso, ker so same proizvajale dovolj voska za pokrovce od zalege in ga jim ni bilo treba »krasti« s satnic. Učimo se iz tega in ne zahtevamo od čebel, da bi takrat, ko so v veliki borbi za obstanek, še satje izdelovale — čebelarjem na ljubo.

Trgovina z medom v Trstu. Da bodo čebelarji imeli nekaj pojma o trgovini z medom, priobčujemo nekoliko podatkov za leto 1929. s tržaškega trga.

Tega leta je prišlo v Trst 1627 stotov medu, in sicer 1282 stotov po morju, 345 stotov pa po suhem. Od omenjene količine je bilo 400 stotov iz Italije, 492 pa iz Rusije, skoro ves ostali med pa iz Amerike.

Ves med pa ni bil porabljen v Trstu. Trst je namreč važna luka, v katero pripeljejo

mnogo blaga za Avstrijo, Jugoslavijo, Ogrsko, Češko in Nemčijo. Skozi Trst gre tudi mnogo blaga, ki je namenjeno notranjim pokrajinam italijanske države. Lansko leto je šlo iz Trsta v Avstrijo 289 stotov medu, malenkost tudi na Poljsko in v Jugoslavijo. V Trstu ga je ostalo 1334 stotov, ki je bil prodan v Trstu samem ali v notranjosti kraljestva.

Ameriškega medu je prišlo lansko leto v Trst nad 700 stotov. Razlikovati moramo predvsem kalifornijski med, ki je večinoma deteljni. Prodajajo ga največ pod imenom »alfalfa«. To je neka ameriška detelja, ki je zelo podobna naši lucerni ali večni detelji. Med »alfalfa« je bel in zelo sladek. Prodajajo ga v zabojih z dvema kantama po 25 in pol kg. Cena mu je brez carine 350 do 400 lir.

Poleg kalifornijskega medu so uvozili lansko leto v Trst tudi med s Havajskih otokov, iz Mehike, s srednjeameriških otokov (Haiti, Kuba) in iz Južne Amerike, zlasti pa iz Čile. Cene tega medu so bile različne. Med z otokov Haiti in Kube se je dobil po 150 do 250 lir, a ta med ni namizni. Najdražji ameriški med je stal 400 do 500 lir.

Glavni trg za ameriški med je London, za njim pa Hamburg. V Trst je začel prihajati l. 1925., največ pa ga je prišlo l. 1928. Trenutno je v tržaški prosti luki okoli 500 stotov ameriškega medu.

Ruski med. Med ie star znanec Slovanov, ki so posebno v prejšnjih časih radi srkali medico. Tudi boljševiki se zanimajo za čebelarstvo. Lani so izkricali v Trstu 492 stotov medu, ki je lep in dober, večinoma lipov. Prodajo je posredoval ruski konzul v Trstu, ki je od začetka zahteval 800 lir za q, končno pa je prodal ves med v Milan po 200 do 300 lir q. Torej so se Rusi tudi tu poslužili »dumpinga«, to je trgovine za vsako ceno, kot delajo z lesom, žitom in mnogimi drugimi predmeti.

Taka je trgovina z medom v Trstu. Inozemski med je poceni, četudi je obremenjen s 110 lirami carine na q. Po taki ceni naj potem naš čebelar proda svoj med, da bi mu krila stroške? Skoraj izključeno je, da bi mogel naš med na inozemske trge, ker je predrag in ne more konkurirati z inozemskim, ki preplavlja vse države, kjer ga mnogo uživajo.

Inž. Jos. Rustja, Gorica.

Gospodom sotrudnikom se priporočamo za prispevke za list. Uredništvo.

Cenik čebelarskega orodja in potrebščin,

blagovnega oddelka »Čebelarskega društva za Slovenijo v Ljubljani«, Vošnjakova ulica 4,
nasproti vrta gostilne pri Novem svetu, veljaven od 1. aprila 1931 za društvene člane.

Št.	Predmet	Cena	
		Din	p
A. Panj in njega deli.			
1	A.-Ž. panj na 9 satnikov in z verando, najsolidnejše izdelan	275	—
1a	A.-Ž. panj na 10 satnikov in z verando, najsolidnejše izdelan	290	—
	Panji so opremljeni z mrežo na vratih, čelna stran je popleskana z barvo, vse druge zunanje strani so pa namočene s firnežem.		
	Kovinski deli za A.-Ž. panj:		
2	Palica, napol jeklena, pocinkana, 38 ali 40 cm (za 9 ali 10 satnikov)	1	—
3	Nosilec za matično rešetko	1	25
4	Tečaj (pant) za vrata, desni ali levi	1	50
5	Sklepna spona (šarnir) za brado, 1 par	1	25
6	Mreža, žična, pocinkana, za 1 okence	4	—
6a	Mreža, pocinkana, m ²	34	—
7	Zapah za okence, 1 par (desni in levi)	1	50
7a	Vijak s polokroglo glavico, za zapah za okence		05
8	Polzaporica, velika, za vrata		50
8a	Polzaporica, manjša, za zaklopnico in deščico pri okencu		25
9	Blazinica za polzaporico, iz žice		20
9a	Blazinica za polzaporico, iz železne pločevine		75
10	Vijak, lesni, za šarnirje in pločevinaste blazinice		0)
11	Rinčica z vijakom, la, zelo močna, za okence	1	—
12	Matična rešetka nemškega fabrikata RT za 1 panj	8	—
12a	Matična rešetka nemškega fabrikata RT m ²	88	—
13	Matična rešetka, izredno fina in močna, RM, za 1 panj	14	—
13a	Matična rešetka, izredno fina in močna, RM, m ²	140	—
14	Matična rešetka, sestavljena iz kovinskih palčic, »Tiger« 24 × 13 cm	10	—
15	Matična rešetka, sestavljena iz lesenih palčic, za en panj	10	—
16	Kvačice, pocinkane, 1 kg	16	—
17	Razstojšče iz pločevine namesto kvačic, za 9 ali 10 satnikov	2	50
18	Satnik za A.-Ž. panj, nezbit	1	—
19	Zapah za žrelo, lesen, s peresom (sistem »Trinke«)	1	50
20	Zapah za žrelo, kovinski, iz enega kosa, za pritrditev z babicami, št. 21	2	—
20a	Zapah za žrelo, kovinski, v ležišču dvostransko premičen	3	—
21	Babica (vijak za montiranje zapaha za žrelo št. 20 na panj)		10
	Kovinski deli za A.-Ž. panj so:		
	6 kom. št. 2; 2 kom. št. 3; 2 kom. št. 4; dva para št. 5 (ako je brada pri medišču nepremična, potem le en par št. 5); 2 kom. št. 6; dva para št. 7; 4 kom. št. 7 a; 1 kom. št. 8; 4 kom. št. 8 a; 3 kom. št. 9 ali 9 a (1 za vrata in 2 za zaklopnico pri verandi) potrebno število št. 10; 2 kom. št. 11; 1 kom. št. 12, ali št. 13, ali št. 15, ali 2 kom. št. 14; ¼ kg št. 16 ali 8 kom. št. 17.		
B. Pripomočki za pomirjenje čebel, oziroma za varstvo proti piku.			
23	Brizgalna za roje, izredno močna	120	—
24	Razpršilnik za vodo, zelo učinkovit, tudi za vrtno porabo	28	—
25	Čebelarsko pokrivalo (kapa) iz žične mreže, s tkanino	37	—
26	Čebelarsko pokrivalo (kapa) z žimnatim vložkom	37	—
27	Pajčolan z žimnatim vložkom	39	—
28	Čebelarske rokavice iz gumija, vrhnji del iz tkanine	60	—
29	Čebelarske rokavice cele iz gumija	70	—
30	Čebelarska pîpa (Dathejeva)	55	—
31	Kadilnik na meh »Smocker«	63	—
32	Samokadilnik »Vulkan«	140	—
33	Euskol, kadilo za čebele, navaden, zavojček 9 kosov	6	—
33a	Euskol, kadilo za čebele, nemški fabrikat, zavojček 9 kosov	9	—
C. Satnice in potrebščine za žičenje.			
38	Deščica za pritrdjevanje satnic	6	—
39	Kolesce za utiranje žice	18	—
40	Luknjač (strojček) za napravo luknjic v satnike	49	—
41	Šilo za vrtanje luknjic	3	—
42	Svetiljka za zalivanje satnic in gretje kolesca (»Gratze«)	45	—
43	Svetiljka za gretje kolesca	9	—
44	Topilnik za vosek s svetiljko za zalivanje satnic (brez cevke)	24	—
45	Cevka za zalivanje satnic	6	—
45a	Garnitura za zalivanje satnic (1 kom. št. 44 in 1 kom. št. 45)	30	—
46	Žica, fina, domačega izvora, 1 vreteno	4	—

Št.	Predmet	Cena.	
		Din	p
47	Žica, najfinejša, originalen pločevinasti zvitek	6	—
48	Satnice, 1 kg	65	—
49	Satnice v zameno za vosek, 1 kg, odštevisi kalo	10	—
50	Žvepljalnik a satje	20	—
D. Pripomočki za delo v panju in izven njega.			
51	Klešče za A.-Ž. panj	28	—
52	Klešče za prečno satje	25	—
53	Zaklopna kozica za odlaganje satov	40	—
54	Sipalnik »Ideal« (»Stojkovič«) za A.-Ž. panj	110	—
55	Sipalnik, lesen za A.-Ž. panj, na 9 ali 10 satov	25	—
56	Strgulja za snaženje A.-Ž. panja	10	—
57	Omelce za čebele	8	—
E. Potrebščine za pitanje.			
65	Pitalnik za A.-Ž. panj iz bele pločevine	16	—
66	Balon (»Gerstunge«) za 1 l, za pitanje v medišču	8	—
67	Podstavek, odprt, za »Gerstungov« balon	8	—
68	Podstavek, zaprt, za »Gerstungov« balon	10	—
69	Cevka za pitanje	3	—
70	Nož (rezilo) za izrezanje odprtine v slamnici za Gerstungov podstavek	12	—
71	Zamašek za odprtino v slamnici za Gerstungov podstavek	5	—
F. Matica.			
73	Barva za označevanje matic (garnitura štiri barve)	22	—
74	Kletka za matico pri označevanju	8	—
75	Matičnica (kletka) raznih vrst, Din 5.— do	10	—
76	Matičnica (kletka) ra razpošiljanje po pošti	6	—
77	Pinceta (kleščice) za prijem matice	20	—
G. Točenje, shranjevanje in konzerviranje medu in voska.			
81	Stojalo s podstavkom za odkrivanje satja	135	—
82	Vilice za odkrivanje satja	24	—
83	Nož za odkrivanje satja	10	—
83a	Lopatica za zajemanje strjenega medu, pocinjena	25	—
84	Nož za izpodrezavanje satja v kranjičih	10	—
84a	Nož za izpodrezavanje prizidkov nad satniki v A.-Ž. panju	10	—
85	Točilo najnovejšega sistema za 3 sate	950	—
86	Čistilnik za med z dvojnimi sitom, 12 l	75	—
86a	Čistilnik za med z dvojnimi sitom, 16 l	100	—
87	Čistilnik za med za večji obrat, najnovejšega sistema	350	—
87a	Sito enostavno (redko) za čiščenje medu	25	—
88	Sito, dvojno, za čiščenje medu, 17 cm	35	—
88a	Sito, dvojno, za čiščenje medu, 22 cm	50	—
88b	Ploščica iz celuloide za posnemanje medu	3	50
89	Stekleničica za pošiljanje medu kot vzorec	3	—
90	Posoda za med, pločevinasta, za ½ kg (za pošiljanje po pošti)	3	—
91	Posoda za med, pločevinasta, za 1 kg (za pošiljanje po pošti)	4	—
92	Posoda za med, pločevinasta, za 2 kg (za pošiljanje po pošti)	6	50
93	Posoda za med, pločevinasta, za 25 kg	38	—
94	Posoda za med, pločevinasta, za 25 kg, znotraj vernirana	40	—
95	Posoda za med, »Slovenija« iz pozlačene pločevine, za ½ kg	4	—
96	Posoda za med, »Slovenija«, iz pozlačene pločevine, za 1 kg	5	—
97	Posoda za med, »Slovenija«, iz pozlačene pločevine, za 5 kg (za pošiljanje po pošti)	12	—
98	Kozarec za med, brez pokrova, za ½ kg	3	—
101	Lonček iz prepariranega papirja za 6 dkg medu	—	75
102	Lonček iz prepariranega papirja za ¼ kg medu	1	25
107	Etiketa, večja, enobarvna, 5 komadov	1	—
107a	Etiketa, manjša, enobarvna, za razne vrste medu, 7 komadov	1	—
107b	Etiketa, dvobarvna, za razne vrste medu, 5 komadov	1	—
H. Razno.			
114	Gonilo za točilo, najnovejšega sistema (tip Gratze)	200	—
115	Železo, povprečno, za gonilo (tip Gratze)	30	—
116	Štula, odtočna	60	—
117	Odvijač za vijake, navaden Din 3.—, boljši	5	—
118	Šablona za zabijanje kvačic	12	—
119	Zabijač za kvačice	12	—
120	Tehtnica za opazovalni panj	748	—
121	Stiskalnica za satnice	950	—
122	Načrt za Pavlinovo stiskalnico	35	—
123	Pitalnik za dunajski panj	35	—
124	Čebelarški znak (pozlačena čebelica)	5	—
125	Past za trote	45	—
126	Knjiga Anton Žnidaršič »Naš panj«	38	—
127	Beležnica za panj	—	25